

Głoska /R/ jest najtrudniejszą z wszystkich głosek języka polskiego. Powinna pojawić się u dziecka między 5 a 6 rokiem życia.

Podczas realizacji głoski /R/ język jest rozłożony, jego boki przylegają do wewnętrznych powierzchni górnych zębów i dziąseł. Przy wymowie wibruje koniuszek języka dotykając wałka dziąsłowego (jest to miejsce znajdujące się na podniebieniu, tuż za górnymi zębami).

ĆWICZENIA PRZYGOTOWUJĄCE JĘZYK DO REALIZACJI GŁOSKI /R/:

- 1.Pionizowanie języka: liczenie górnych zębów, malowanie kropek na „suficie” (podniebieniu), malowanie „sufitu”, klaskanie itp.
- 2.Szerokie rozkładanie języka: język wysuwa się, a następnie chowa do jamy ustnej.
- 3.Delikatne żucie szerokiego języka.
- 4.„Ostrzenie”czubka języka o górne zęby (czubek języka przesuwamy energicznie po górnych siekaczach oraz wałku dziąsłowym).
- 5.„Glonojad” – przyklejanie rozłożonego języka do podniebienia. Przytrzymywanie go.
- 6.Rozkładanie szerokiego języka i podnoszenie go do góry („ przyklejanie do sufitu”) – wypowiadamy długie „nnnnnnnn”.
- 7.Przyklejanie czubka języka do „półeczki” (wałek dziąsłowy za górnymi zębami) i trzymanie go przez 10, 20 sek. przy szeroko otwartej buzi.
8. Czyszczenie „ półeczki” językiem przy szeroko otwartej buzi.
- 9.„Guma” - język przyklejony nieruchomo do „półeczki”, dziecko dodatkowo otwiera i zamyka żuchwę.
- 10.Podnoszenie rozłożonego języka na szpatułce za górne zęby.

ĆWICZENIA STANOWIĄCE WSTĘP DO WŁAŚCIWEJ TERAPII:

1. Parskanie wargami.
2. To samo ćwiczenie co wyżej, lecz podczas parskania między wargi wsuwamy czubek języka. Parskając próbujemy wypowiadać dźwięki: aapprr, ooprrr, eeprrr, uuprrr, ypprr, aabbrr, oobbrr, eebbrr, uubbrr, yybbrr (czubek drga między wargami).
3. „Dzięcioł” – przy szeroko otwartej buzi czubek języka dotyka wałka dziąsłowego i cofa się. Ćwiczenie powtarzamy kilkanaście razy. Chodzi o to, aby język przyzwyczaił się do „dziąsłowego” (wysokiego) /t/
4. Szybkie wypowiadanie następujących dźwięków przy szeroko rozłożonym języku:

- **TTTTTTTT**
- **DDDDDDDD**
- **TDTDTDT**
- **DDA DDA DDA, DDO DDO DDO, DDE DDE DDE, DDU DDU DDU**
- **TEDE, EDE, TEDE, TEDE**
- **TDA, TDO, TDE, TDU**

(uwaga – czubek języka nie wychodzi między zęby, nie puka o górne zęby, lecz nieco głębiej, wyżej- o dziąsła)

5. Podczas wypowiadania szybkiego TTTTTTTTT lub DDDDDDD poruszamy delikatnie palcem lub patyczkiem do uszu spód czubka języka wprawiając go w drgania. Wychodzi wtedy delikatne, przerywane tr, tr, dr, dr.
6. Utrwalanie wymowy głoski /R/ najlepiej zacząć od wyrazów, gdzie głoskę /R/ poprzedza głoska /T/ lub /D/, np. drabina, truskawka, cytryna, dron.

Poniżej prezentuję materiał obrazkowy na utrwalanie wymowy głoski /R/.

